

Estet!

Minden este megjelenő független politikai napilap

II. évfolyam — 49. szám

Csütörtök

Cluj-Kolozsavar, 1933 március 2

Golyó és kötél

Írta: Zomora S. János.

Alig egy hét leforgása alatt két kolozsvári iparos menekült el az életből. A sors különös játéka: mind a kettő a szabóipart üzte. Az egyik a mestergerendán átalvezt kötélén végezte be élete tragédiájának utolsó jelenetét. A másik rapszódikusabb volt és golyót röpített halántékába. És most a kórház kloroformszagú fehér párnán viaskodik a csontbordás végzetten. Valahogy el kellene érzenykedni a ravatal és a kórházi ágy mellett. A szívnek könnyezni kellene és sirni... sirni. Sirni azon, hogy az élet ma a megfagyott könnyek tövisén vonaglik. És ma az emberek a nem is olyan rég nagyszerű anyagi körülmények között élő férfiak elvesztik megélhetési lehetőségeit. Pénzüket. Életkedvüket. És menthetetlen letartóztatással a végzet szakadékába ugroganak. Bizonyára azzal a gondolatokkal, hogy segítség többé nincs. Elhatározásukban az a kétségbeesés sikolt: Jobban már sohasem lesz. Nem lehet. A mai viszonyokban csak a halál. Anélkül, hogy ennek az elkeseredésnek etikai mérlegelését fejtegetnénk, könnyörtelen idegességgel megállapítjuk, hogy az élet az élés alsó vonalára értéktelenedett. Küzdés. Holt remények. Csüggedés. Az emberek kegyetlen szíve. Kilátástalanság. Ez az erkölcsi oldal. A gazdasági pedig egyenesen katasztrófális. Nem lehet többé az élet hegyének neki rugaszkodni. Nincs miibe megkapaszkodni. A pénz a piacról eltűnt. A forgalom haldoklik. A piac roskad a kínálattól. Kereslet nincs. Helyesebben a kereslet helyébe szükséglet toladott. Az ezrek, tízezrek, százezrek és milliók kiélegetetlen szükséglete. A kínálat pedig átdeformálódott kényszerelállássá. Alamizsnává. Könnyöradománnyá. Népkonyhává. Segélyezésé. A kereslet és kínálat elferdülése nyomorúsággá illetve kényszerelállássá. Felfakadtak és kiöntöttek a szélsőség kanálisai. Bismarckok már nem támadnak. A Kossuthok helyett hordón ágaskodó demagógok dobott a gazdasági zúllás a főútra. Mindennek eredménye a züllesztési egyensúly kilendülése. A züllesztés. Ártatlan emberek akaratán kívüli elzúllása. És marad egy. Két oldal is egy. A golyó és kötél. A golyó, amely a pályáról néha visszacsúszhat. A kötél, amelynek hosszúsága kétvégű.

Lángba akarta borítani egész Berlint a kommunista forradalom

Egy holland kommunista kőművessegéd gyújtotta fel a berlini birodalmi gyűlés palotáját

Elfogták a gyújtogató tetteestársát is: Ludvig Renn világhírű német regényíró

BERLIN. Tegnap délután folyamán elfogták Berlinben Marius Van Der Lüppe holland kommunista, akit több szemtanú szerint a birodalmi gyűlés palotájában látta közvetlen a tűz kitörése előtt. Lüppe a vizsgálóbíró előtt bevallotta, hogy ő gyújtotta fel a birodalmi gyűlés palotáját, tettes társai nincsenek. Marius Van Der Lüppe 24 éves kőműves. A holland kommunista pártnak egyik vezetőembere. 1931-ben utlevelet kért a holland kormánytól; egész Európára kiállítva. Németországba utazott, ahonnan a német kormány mint az országra káros egyént kitoloncolta egész Németország területéről. 1932-ben újra visszatért Németországba, először Lipcsében volt, ahol a klinikán a szembaját kezelték. Innen öngyűlölet után Berlinbe ment és ott tartózkodott végig.

BECSEMPÉSZETT GYUJTÓANYAGGAL LOBBANTOTTÁK LÁNGRA A PALOTÁT

A hivatalos vizsgálat megállapította, hogy a birodalmi gyűlés palotájának üvegleteje be volt törve. Azt hiszik, hogy ezen a betört üveg tetőn keresztül eseménsték be a gyújtogató szereket. A tűz egyszerűen harmine helyen tört ki, ami ma is hiányzik az egész palotát becsempészett gyújtóanyaggal lángalobbantották.

LETARTÓZTATTÁK A GYUJTOGATÓ TETTESTÁRSÁT, A HIRES REGÉNYÍRÓT

A letartóztatás híre után óriási szenzáció terjedt el futótűzként Berlinben. Tegnap este letartóztatták Ludwig Renn, a híres német regényíró, a „Krieg“ című világhíres regény szerzőjét. Ludwig Renn mint Lüppe cinkosát tartóztatták le. Renn regénye magyar nyelven is megjelent a „Háború“

cimen és nagy olvasottságnak örvendett.

Tegnap éjszakáig százharminc letartóztatást eszközöltek Berlin területén. A berlini rendőrfőnök a zárórát Berlin területén éjjel 12 órában állapította meg.

BERLIN. A német birodalmi gyűlés leégett palotája nagyon szemorú képet mutat. A miniszterek élén Hitler és Göring gyászruhába öltözött tekintik meg a leégett helyiségeket. A német rendőrségnek tulajdonítható, hogy a gyújtogató főtettesét sikerült letartóztatni. A letartóztatott Van Der Lüppe kihallgatása alkalmával azt vallotta, hogy

egyedül ő a gyújtogató és ne is keressenek más büntársait,

mert egyedül ő gyújtotta fel a palotát. Van Der Lüppe kijelentette, hogy

Lángokba akarták borítani Berlin összes középületeit is

BERLIN. A kommunista „Karl Liebknecht“ nevű házban tartott házkutatás alkalmával kiderült, hogy a palota meggyújtása adott jel volt arra, hogy Berlin összes középületei, múzeumai és nagy vállalatok kigyulladjanak és lángmortalékaik legyenek. A tűz után pedig ki kellett volna törnie a kommunista forradalomnak és a polgárháborúnak. Ezen adatok közvetkeztében a belügyminiszter az összes nemzeti szocialista rohamcsapatokat szolgálatba szólította. Ma reggel az összes kommunista képviselőket és hivatalnokokat belügyminiszteri rendeletre letartóztatták. Az összes kommunista lapokat betiltották. Ugyanakkor a szociáldemokrata hivatalos napilapjainak megjelenését 15 napra felfüggesztették, mivel kiderült, hogy a gyújtogatóknak a szociáldemokrata párttal is összeköttetésük volt.

a nemzetközi kapitalizmus elleni gyűlöletből követte el tetteit, amellyel mintegy jelt akart adni elvtársainak arra, hogy elérkezett az idő, amikor meg kell buknia a kapitalizmusnak és helyét át kell adni a szerinte sokkal jobb és üdvösebb kommunista rezsimnek. Lüppe elismerte, hogy az Imperial palotát is ő gyújtotta fel.

A rendőrség a gyújtogató vallomásából azt a következtetést vonta le, hogy

Lübbének a cinkostársai olyan magasrangú személyiségek, akiknek szabad bejárásuk volt a birodalmi gyűlés palotájába.

A gyanu ezen megállapítások után Torgier kommunista képviselőre esett, akit pont a tűz kitörése előtt láttak a palotából eltávozni. Torgier még az éjszaka folyamán letartóztatták.

LONDON. A „Daily Express“ angol lap megerősíti, hogy Vilmos excsászár felesége, Hermína a napokban személyesen találkozott Hitler kancellárral. A volt császárné pont egy hétig várakozott Berlinben, míg végül sikerült Hitlerrel beszélnie. Hitler után az excsászárné Papen helyettes kancellárral tárgyalt, aki biztosította arról, hogy mindent megtesz, hogy Vilmos minél előbb Németország trónjára visszakérüljön.

Hitler és az excsászárné közti találkozást Dirksen moszkvai nagykövet felesége készítette elő Tiergarteni villájában. Az összes meghívottak pernyi pontossággal megjelentek, csak Hitler késett egy órát. Az angol lap is közli, hogy Hitler az excsászárnét egyáltalán nem biztatta nagy reményekkel, kijelentve, hogy még nem jött meg az idő a Hohenzollernek visszatérésére.

SELECT MOZGÓ

SCHÖNBRUNNI ÁLOM

Harc a dühös farkaskutyával

TIMISOARA-TEMESVÁR. Ma délelőtti Temesvár városi telekbi-róság két ideiglenes tisztviselője megjelent a 6-os villamosvasutvo-nal mentén épült, egyik erzsébetvá-rosi villában, ahol egy munkanél-küli család helyzetét akarták meg-vizsgálni. A két hivatalnok csak a kaput léphette át, mert a villa

hatalmas házőrző farkasku-tyája elszakította láncát és nyomban P. D. tisztviselőre rohant.

A meglepett ember védekezett, de a kutya egy kiéhezett ordas dühödtt rohamával reá ugrott és a földre teperte. A tisztviselő hátán feküdvé, kezével, lábával kapálózva védekezett, a kutya pedig minduntalan beleharapott ruhájába. Ez negyedóráig tartott, amikor a fo-gát csattogtató és habzó száju állat az arcába akart harapni, amit a tisztviselő egy hatalmas ökölcsapás sal parirozott ki. Ez az egyetlen ütés megfutamította az ebet, de P. D. már ekkor több sebből vérzett és ruházata is szálnalmasan nézett ki. P. D. nyomban láttelelet vétetett fel sérüléseiről, amelynek alapján

a kerületi tisztiorvos a sinté-rekkel lebunkóztatta a kutyát.

A láncát elszakító vesztégyanus állat garázdálkodásáért a tisztviselő kártérítést kér, aki a kétségbe-esett küzdelem után valósággal idegsokkot kapott.

Szobafestési a leg-olcsóbban vállal **Lazarovits** Bethlen-u. 6. (Régi Iparkamarával szemben)

RÁDIO

CSÜTÖRTÖK, március 2.

Bucuresti. 13: Gramofon. 14: Gramo-fon. 18: Vegyes hangverseny. 19.10: Előadás. 19.25: A hangverseny folytatá-sa. 20: Előadás. 20.40: Rigolettó, Verdi operája.

Budapest. 10.15: Zenekari hangver-seny. 13: Déli harangszó. 15.05: Gramo-fon. 17: Gyermekrádió. 18: Előadás földműveseknek. 19.05: Cigányzene. — 20.30: Operaelőadás. 23: Jazz.

Bécs. 12.30: Cerda-klvartett. 13.40: Gramofon. 16.30: Schumann—Brahms-hangverseny. 18.05: Macho-zenekar. — 20.20: Kézzongorás hangverseny. 21.05: Haupt-zenekar.

Ha jó és olcsó könyvet akar a tudomány és irodalom bármely ágából, úgy fordul-jon bizalommal

Keszey Albert

könyv- és papirkereskedése-hez. Cluj-Kolozsvár. Főter 7.

Huszonnégyórás sztrájk a japán lőszergyárakban

Gyűjtenek a kínai hadsereg részére

TOKIÓ. A jeholi japán offenzí-vával egyidejűleg Nipponban hatalmas munkásmegmozdulások vol-tak. Tegnap reggel

az ország 13 legnagyobb lőszer-gyárában nem vették fel a munkát a dolgozók, annak el-lenére, hogy a katonai ható-ságok megkísérelték a sztrájk leverését.

A munkásság csak akkor foglal-ta el munkahelyét, mikor letartózt-atott társaikat szabadon engedték. A 24 órás sztrájk győzelmére a to-

kiói munkásság nagyarányu de-monstrációkat rendezett a főváros-ban. A katonai hatóságok — bár az üzemek militarizálva vannak — semmi eredményt sem értek el fel-lépésükkel.

SANGHAI. Az Amerikában élő, több millió főnyi kínai kolónia ed-dig egymillió dollárt gyűjtött a ki-nai hadsereg céljaira.

Ezenkívül 250 repülőgépet ren-deltek az amerikai gyárakban, amelynek egy részét már le is szál-lították Sanghaiba. A pilóták egy-előre benszüllött amerikaiak.

Csendőrkapitányt vádolnak csempészséssel

MÁRAMAROSSZIGET. Nem mindennapi ügyet tárgyalt a má-ramarosi törvényszék. A Petrova-visói országúton egy csapari grani-csár megállított egy gyanús autót, és kiszállásra szólította fel az elől ülő sofőrt és egy civilruhás uri-embert. A civilruhás igazolta ma-gát:

Joan Petcu csendőrkapitány két elfogott csempészt és csem-pészárut visz az autón.

A grancsárok átkutatták az autót, megtalálták a csempészárutak de

a csempészeknek se hite, sem ham-va nem volt, mert

amikor a grancsárok feltar-tóztatták az autót, az igazol-tatás ideje alatt a két csem-pész kibújt az autóból és meg-szökött.

A csendőrkapitány csempészsé-vádjával került a szigeti törvény-szék elé, amely a védelem kérésére a bizonyítékok kiegészítését és ne-hány magasabbrangú katonatiszt kihallgatását rendelte el.

Megalakult Kolozsváron a Hargita önszegélyző egyesület

CLUJ-KOLOZSVÁR. Néhány nappal ezelőtt megalakult a „Har-gita” önszegélyző takaréks és hitel-szövetkezet, egy örvendetes altruis-ta alakulat, amelynek célkitűzései, hogy nemcsak Kolozsvár, hanem

később az egész erdélyi magyarság gazdasági erőit összegyűjtve az egész magyar fajra nézve állan-dóan egységethozzó legyen. Ez a szövetkezet hozzásegíti az elárvult magyarokat a közös családi fészek

APRÓHIRDETÉSEK

SZAVANKÉNT 1 LEJ. VASTAGA BB BETŰVEL SZEDVE 2 LEJ

Zálog- és aranytárgyakat a legma-gasabb árban vásárol a **RECORD** aranybevéltő. Cal. Vic-toriei v. Kossuth L.-u.) 1. Óra és ékszer speciálsta

„JOLIKA” — „100—100 lej” jeligék-re levél van a kiadóban.

HÖLGYEIM! Melyik feltétlenül intel-ligens, jóérzésű, de anyagilag függet-len 20—30 éves polgári uriaszony vagy leány akarna megismerkedni komoly társadalmi állású fiatalemberrel, hogy életébe egy kis napfényt derítsen? Há-zasság nincs kizárva. Leveleket „Örök tavasz” jeligére a kiadóhivatalba kérek.

TÁRSAT keresek 25 éve fennálló fény képészeti műteremhez, üzlet megnagyob-bítás végett. Calea Victoriei 30.

FIATALEMBER keres portási vagy házfelügyelői állást 100.000 lej (nem készpénz) garancia mellett. Cimeket „100.000 lej” jeligére a kiadóba kérek.

BÁRMILYEN elhelyezkedési lehetősé-get szerényigényű asztalos foglalkozást keres. Cim a kiadóban.

GYERMEKKOCSIT keresek megvétel-re. Cimeket a kiadóba kérek.

Kisebb szobát adok gyermekek-ten házaspárnak házáteendők el-végzéséért. Belkajántó-ut 21. sz.

Félpárcella eladó szoba, konyhá-val és mellékhelyiségekkel 58.000 lejért sürgősen. Str. Nicu Roman (Kükajántó) 34.

KOLOZSVÁRI TAKÁRÉKPÉNZTÁR (HITELBANK) betétkönyvet vesznek. Ajánlatokat címmel „Kp” jeligére ki-adóba.

ASZTALOS politurozást és butorja-vítást nagyon olcsón vállal. Cim a kiadóhivatalban.

JOBB CSALÁDBÓL való 14—15 éves kufutófiút keresek. Cim: Angyal-drogé-ria, Leitesdorfer.

FŐZÖKEMENCEK minden nagyság-ban olcsón kapható. Mindenféle bádo-gsomunkát jutányosan vállalalak. Zeiler bádogos (Astória mellett).

FIGYELEM! Bármire kíváncsi, min-dent megtud. Keresse fel a híres Elisa-beta (jónót)grafológiát. Fogad 2—7-ig, szerény díjazásért. Kalandos-ucca 5.

AMERIKAI íróasztal (redőnyvel) meg-vételre kerestetik. Cim a kiadóban.

hez, ebben a szövetkezetben min-dent megtalálunk, amire nagy ma-gyar családuknak szüksége van ma: takarékosagra tanít okos kőd-don, segítyez, ha hibádon kívül bajba jutsz, a családnak azonnal szép segélyt ad, ha a kenyérkereső kidől, olcsón juttat orvosi segély-hez, gyógyszerhez és az új rend-szerű pénztári szelvényekkel lehe-tővé teszi, hogy iparosaink és ke-reskedőink jelentős forgalmat esi-nálhassanak. Tagjainak szerény kölcsönöket nyújt, hogy a szövet-kezet segítségével mindenki hozzá-juthasson ahhoz a hasznos dolo-g-hoz, amire feltétlenül szüksége van.

Kívánjuk, hogy Isten segedelem-pel működjön ez a nemes intéz-mény, amely többszáz magyar embert a társadalom minden rétegéből, önzetlen munkával segít ezekben a nehéz gazdasági viszo-nyokban, az élet sivar útjain.

SZÍNHÁZ és MOZI

Ma és holnap este Hálás kis nő. Az idei évad legvidámabb, leg-ötletesebb ujdonságának a „Hálás kis nő”-nek lesz ma este a premiér-je Poór Lily föllépésével. Budapes-ten 150-szer adták ezt a kacagtató ujdonságot amelynek többi kitűnő és hálás szerepeit Vass Piri, Mik-lóssy Margit, Benes Ilona, Coppán Flóri, Tóth Elek, Rajnai Sándor, Tompa fogja nálunk játszani. Hol-nap este megismétlik a „Hálás kis nő” előadását.

MAGYAR SZÍNHÁZ MŰSORA:

Szerdán este 9 órakor: Hálás kis nő. So-rozatszám: 57.

Csütörtök este 9 órakor: Hálás kis nő. (Sorozatszám: 58.)

DACIA MOZGÓ (Szinkör) műsora:

Szerda 3, 5, 7 órakor: Napsugár az égen.

Csütörtök 3, 5, 7 órakor: Napsugár az égen.

EDISON MOZGÓ MŰSORA:

Kezdete 3, 6 és 9 órakor: Tradern Koln. Nekünk beszélhet Afrika. Főszerepben: Georg Sidney, Charlie Mar-ray. Ezenkívül Notre-damei torony-ór. Főszerepben: Lon Chaney.

ROMÁN OPERA MŰSORA:

Szerda, március 1: A madarász.

Péntek, március 3: Szűnet.

Vasárnap, március 5, (este: Rigolettó).

AZ ÉPÍTŐMUNKÁS OTTHON MOZI-MŰSORA:

Szerdán 3 és 7 órakor: A bucsukermény. Orosz film.

Szerdán este 9 órai kezdettel: A leány kereskedő. Izgalmas társadalmi film. A newyorki leánykufarok életéből.

Csütörtökön 4 és 6 órai kezdettel kis előadás keretében: A leánykereskedő. Izgalmas társadalmi film.

„Zöldfa” vendégöt és szállodát

uj tulajdonosa teljesen átalakította. Két szoba konyha a közkezdvel. Szinétár vezetésével. Enyedi táj. Szorok. Cigányzene. Olcsó árak. Strada Dacia (volt Radák-ucca).

Teához vegyen BONYHAY-féle májpástétomkonzervet

Calea Traian No. 13. Calea Regele Ferdinand No. 16. és Strada Memorandului No. 4.

Minden intézkedést megtesznek a hatóságok a választások rendjének biztosítására

CLUJ-KOLOZSVÁR. A tanács-választásokkal kapcsolatban ma délelőtt beszélünk dr. Socol Aurel képviselő-ügyvéddel, aki a kartellbe tömörült pártok választási előkészületeit vezeti. Megkérdeztük, hogy a rend fentartására a kormány milyen intézkedéseket öhatj tenni, mert

a sovinizmustól fűtött ifjuság mozgolódása észlelhető. Félő, hogy ezek a megmozdulások erősebb lendületet vesznek s ezáltal a kisebbségi választók távol maradnak a szavazástól,

mert nem akarják kockáztatni esetleges testi épségüket.

Socol kijelentette, hogy ő már értesült ezekről a történetekről és a hatóságokat is avizálta. Ugy a rendőrség, mint a többi rendfenn-tartó hatóságok már most megtekintik minden intézkedést, hogy a választó polgárság a legnyugodtabban teljesíthesse választási kötelezettségét. A kisebbségi választóknak minél nagyobb létszámban kell részt venni a választáson, mert minden egyes szavazatra szükség van azért, hogy a liga jelöltjei teljes számban bejöhessenek a választáson.

A szociáldemokrata párt felhívást tett közzé, amelyben felhívja a munkásokat, dolgo-

zókat és munkanélkülieket, hogy a kartell-listára adják le szavazataikat.

Kéri a munkásságot, hogy támogassák szavazataikkal a tömör pont listáját, hogy az azon szereplő tanácsosok a város dolgozóinak érdekeit képviselhessék, hogy ki-harcolhassák követeléseiket, hogy megvédelmezhessek a város dolgozóinak érdekeit, hogy megvalósíthassák a szociáldemokrata köz-ségi programot, hogy jóvátehessek azokat a súlyos mulasztásokat melyeket a különböző pártállású interimár bizottságok városunk dolgozó népével szemben elkövet-tek.

biró, sem más nem vizsgálta át, holott

ezt a bűnvádi perrendtartás előir-ja. Beszéde további részében óvást emel, hogy

az egyik koronatanú, Bergfeld holott a hamis tanúzás teljesen rábizonyult, miért nincs a vádlottak padján.

Dr. Klein Miksa: Az egy büntetett előéletű ember. Utólagos megállapítás szerint, agyalágyult is.

Dr. Rosmann: És mégis esküre bocsátották.

Dr. Xantopol: Kár foglalkozni az esettel.

Itt minden csak a pusztában elhangzott szó.

Azután Rosmann folytatja beszé-dét, mely innen kezdve nem al-egyéből, mint a bizonyítékok és az idevonatkozó törvényekkel szaka-datlan láncolatából. A még e nem hangzott védőb-észek kö-rülbelül igénybe veszik az egész hetet, úgyhogy a régóta hu-zódó és érdekes ügyben előrelát-hatóan csak a jövő heten lesz ité-lő kimondás.

Két felöltöt és három télikabátot vett magára s ezért gyanút keltett a rovottmúltú kabát-tolvaj

CLUJ-KOLOZSVÁR. Tegnap dél után a rendőrség bűnügyi osztá-lyának egyik detektívje a Ferenc József-uton figyelmes lett egy fér-fire, akinek ruházata azt a látsza-tott keltette, mintha ki lenne pár-názva. A detektív a gyanús férfit igazolásra szólította fel, majd pe-dig előállította a kerületi rendőr-ségen, ahol kiderült, hogy ruhája kitömöttségét az okozta, hogy egy-szerre két felöltő és három télika-bátot vett fel magára, amelyek természetesen lopásból származ-tak. Megállapítást nyert, hogy a ka-bátoltvaj Farkas Albert ismert, büntetett előéletű tolvajjal azonos, akinek a kihallgatása most van fo-lyamatban.

Betörte a Buza-uccai házak ablakait egy éjszakai részeg társaság

CLUJ-KOLOZSVÁR. Az elmúlt éjszaka egy részeg társaság garáz-dálkodott a Buza-uccában és az ezt környékező uccákban. A társaság abban lette passzióját, hogy az éj-szaka leple alatt a házak ablakait törte be, míg a Vár-uccában a 6. számú házat szemelte ki magának, amelynek kilenc ablakát zuzta be. A rendőrség az ismeretlen ablakbe-verők kilétének megállapítása vé-gett bevezette a nyomozást.

— Rendőri hírek. Herskovits La-jos Krizbai-ucca 25. szám alatt la-kó kereskedő bejelentette a rend-őrségen, hogy ismeretlen tettes be-tört az üzletébe, ahonnan 6 ezer lej értékű árut lopott el. — Almási Ár-min Ferenc József-ut 108 szám alatti lakos lakásáról ismeretlen tettes 5400 lej értékű ruhaneműt lopott el. A rendőrség a feljelenté-sek ügyében megindította a nyo-mozást.

Legujabb

Német kommunista kép-viselőket gyanúsítanak a gyujtogatás bűnré-szességével

BERLIN. A német kormány hi-vatalos jelentést adott ki a birodal-mi gyűlés épületének felgyújtásá-val kapcsolatban. A hivatalos je-lentés megállapítja azt, hogy a gyujtogatást a helyzettől ismerős személyek követték el. Az a tény, hogy néhány órával Van Der Lip-pét, akit tulajdonképpen közvetlenül a gyujtogatás után letartóztattak és kihallgatása során beismerle, hogy ő követte el több társával a gyuj-togatást, kommunista képviselők társaságában látták, arra enged kö-vetkeztetni, hogy a német birodal-mi gyűlés kommunista frakciójá-nak tagjai aktív szereplői voltak a merényletnek.

Kétórás tiltakozó sztrá-jkot rendeztek az osztrák vasutasok

BÉCS. Ma reggel 9 órakor az egész Ausztria területén megkez-dődött a vasutasok kétórás tiltako-zó sztrájkja a tervezett fizetésle-szállítások miatt. Bécsi jelentések szerint a sztrájk úgy Bécsben, mint a tartományokban rendező jnei dens nélkül folyt le.

A király kihallgatáson fo-gadta Majláth pü-pököt

BUCURESTI. Gróf Majláth Gusztáv Károly erdélyi római katho-likus püspök tegnap kihallgatáson jelent meg Károly királynál. Az uralkodó nagy érdeklődéssel hall-gatta meg gróf Majláth előterjesz-tését az egyház helyzetéről.

— Meghalt a klinikán az öngyil-kos katonaszabó. Varlan Constantin katonaszabó, akinek tragikus öngyilkosságáról a „Jóestét!” szá-molt be elsőnek, sebébe tegnap délután a klinikai kórágyon bele-halt. Az öngyilkos katonaszabó hosszas haláltusa után szenvedett ki. Deák Ferenc-uccai üzletét özve-gye megszünteti.

Letartóztattak tegnap este a kolozsvári Munkás Segély helyiségében 13 ifjummunkást, de komoly vád hiányában szabadon bocsátották őket

CLUJ-KOLOZSVÁR. Tegnap es-te a kolozsvári rendőrség 13 kom-munistagyanus ifjummunkást fogott el. Az elfogottak tegnap este a Munkás Segély helyiségében gyűl-tek össze s amikor onnan távoztak a kapunál posztoló rendőrök és csendőrök lefogták őket és előál-

lították a kerületi rendőrségen. Az előállított ifjummunkások kihallga-tása este 10 óráig tartott, amikor is megállapítást nyert, hogy az elfo-gottakat komoly vád nem terheli s valamennyiüket szabadon bocsá-tották.

Sortűz a munkásgyűlésen: hét ember megsebesült

VARSO. Véres összeütközés zaj-lott le tegnap a Nyugat-Lengyelor-szágbán fekvő Cieszyn városban. A Góleszov vegyipari vállalat mun-kás-szindikátusa gyűlést hívott egybe. A rendőrség eltiltotta a munkásgyűlést, a munkások azon-ban, mivel nagyfontosságú kérdé-seket akartak megtárgyalni, mégis megtartották az összejövetelt. A gyűlésen körülbelül ezer ember je-lent meg. Azonban csakhamar ki-vonult a rendőrség és felszólította a tömeget, hogy oszoljon szét. A

munkások nem engedelmeskedtek a felszólításnak, hanem

ellenállásra készültek.

Ennek következtében aztán nem-sokára megtörtént az összeütközés melynek során a karhatalom

először a levegőbe, utána a tö-megbe sortűzet adott.

Hivatalos jelentés szerint a rendet már helyreállították a karhatalmi tényezők. Eddigi hírek szerint az összeütközésnek négy munkás és három rendőr súlyosan sebesült áldozata van.

Elnapoltak a tablai tárgyalást Vulpeanu homoszekszuális táncmester gyilkossági ügyében

CLUJ-KOLOZSVÁR. A nagy port felvert Vulpeanu-féle gyilkossági perben Vulpeanu homoszekszuális táncmestert, annak idején a kolozsvári törvényszék szándéko-san elfogott emberölésért 11 évi fegyházra ítélte. Az ítéletet az ügyész súlyosbításért, a védők eny hitésért megfellebbezték. A kolozs-vári ítéletábra a felelősség tárgya-lását ma délelőttre tűzte ki. Te-kintettel arra, hogy a védelem ré-széről tanuként bejelentett Peptean

Lina és Odorheanu János nem jelentek meg,

a tablai tárgyalást bizonytalan időre elnapolták.

Külön érdekessége az ügynek az, hogy a Vulpeanu-perrel kapcsola-tosan ismertté vált Balogh Margit, aki, mint már megírtuk,

a büntény elkövetése után az ügyész-ségi fogházban szerelmi vallomást tett Vulpeanunak,

a mára hirdetett főtárgyaláson szintén megjelent.

A védőbeszédek miatt csak a jövő héten lesz ítélet a fekeszenz-panama ügyében

CLUJ-KOLOZSVÁR. A fekete-szesz-panamisták mai folytatódó főtárgyalásán dr. Rosmann Jenő kolozsvári védőügyvéd iparkodott a vádpontokat megdönteni. Külö-

nösen az egyik vádlottnál, Nagyfa-ludinál fejtette ki meglepően érde-kes beszédét. Különösen kifogásol-ta azt, hogy az illető üzleti könyveit sem a vizsgáló-

TÁRSADALMI ÉLET

(—) A „Paul Ehrlich orvostudományi egyesület“ f. évi március hó 2-án, csütörtökön este pontosan fél 9 órakor tartja XLII. rendes szakülését a következő programmal: Demonstráció: Dr. Herschkovits Izidor: 1. Röntgen-relief képek. 2. Epeköves cholestyogramok. Előadás, Dr. Engelberg Oszkár (Dej): Munka- és sportképesség megállapítása egészséges és betegségből felgyógyult egyénéknél.

Beültette az angol parlament a távolkeleti fegyverszállítást

LONDON. Az angol képviselőházban tegnap hosszas vita után kevés szótöbbséggel elfogadták azt a javaslatot, amely kimondja, hogy a hadipari gyáraknak megtiltja, hogy Japánnak vagy Kínának fegyvereket vagy municiót szállítsanak. Az angol lapok erősen támadják a képviselőházat ezért a határozatért, mert ezzel nagy összeget vonnak el a hadianyag gyártól.

Pekingben óriási megdöbbenést keltett ez a határozat, mert Kínának semmiféle hadianyaggyára nincs és kizárólag Angliában vásárolt. Tokióban nagyobb eseményeknek nem számít, mert a japán hadiipar erős alapokon áll.

Eléggett a Wesselényi-uccai „Special“-divat-áruház berendezése és raktára

CLUJ-KOLOZSVÁR. Tegnap este közvetlenül az üzletzárás után fél 8 óra tájban a Wesselényi-ucca járókelőjé a 22. szám alatt levő dr. Sámuel Jenőné és Schwartz Gyula tulajdonát képező „Special“ divat-áruház redőnyén keresztül hatalmas füstoszlopok kitódulására lettek figyelmesek. A gyors tempóban értesített és felvonult tűzoltóság és rendőrség feltörve az üzletet, azt teljesen lángokban találta. A tüzet rövid 10 perc alatt sikerült ugyan eloltani, de ezalatt az idő alatt ugy az üzlet berendezése, mint az áru-raktár teljesen elpusztult. A tulajdonosok kára még ezidő szerint nincs megállapítva, ugyszintén a tűz keletkezésének okát sem lehetett tisztázni.

— Tízezer lejjel becsapta nőismerősét egy kolozsvári fiatalember. A rendőrség bünygyi osztályán feljelentést tett Veres Erzsébet Kütakajántó-ut 10. szám alatti lakos Marian Jenő kolozsvári fiatalember ellen. A feljelentés szerint Marian Veres Erzsébetet 10 ezer lejjel csapta be. A feljelentés alapján a rendőrség bevezette a nyomozást.

Nyílt harc tört ki a leszerelési vitán Németország és Franciaország között

Nem vesznek részt a nemetek a genfi légügyi konferencián

GENF. A leszerelési konferencia bizottsági tárgyalása egyre nagyobb nehézségekbe ütközik. A légügyi bizottság tegnapi ülésén nyílt konfliktus tört ki Németország és Franciaország között, mert a német megbízott, dr. Brandenburg bejelentette, hogy Németor-

szág nem vehet részt többé a polgári léghajózás nemzetközivé tételét célzó francia javaslat vitájában tekintettel arra, hogy a franciák ezt a kérdést csak azért dobták bele a vitába, hogy minél tovább halogithassák az igazi leszerelési kérdések tárgyalását.

Hamis vádat koholt férje ellen a válniakaró csendőrmesterné

TIMISOARA-TEMESVÁR. Mitru Marin csendőrmestert másfél évvel ezelőtt a temesvári hadbíróság másfélévi börtönrre ítélte, mert a vád szerint

erőszakot követett el 14 éves cselédleánya ellen. Miután Mitru Marin leülte a büntetését, most a perének újrafelvételét kéri te azon a címen, hogy

a panaszos cselédleány sirva felkereste őt és bevallotta, hogy a hamis vádat az őrmester feleségének biztatására koholta ellene.

Az őrmesterné ugyanis

válni akart az urától és ezt a ravasz és lelketlen trükköt eszelte ki, hogy válsai okon láljon.

Fogorvosi rendelőt nyitott s kilopkodta a pánciensek szájából az aranykoronákat és hidakat a rovottmultu szélhámos

ORADEA-NAGYVÁRAD. A nagyváradai rendőrség sorozatos csalások és szélhámoskodások miatt őrizetbe vette Erős Ferenc rovottmultu egyént. Erős ezután egészen eredeti módját eszelte ki a szélhámoságnak és lopásnak. Ugyanis Nagyváradon

fogorvosi rendelőt nyitott — természetesen minden előképzettség nélkül — és fogakat iómólt. szájbetegségeket gyógyított. Köz-

ben azonban

kilopkodta a pánciensek szájából az aranykoronákat és hidakat.

Érdekes azonban, hogy a rendőrség csak azután jött rá, hogy kivel van dolga, amikor már a feljelentések megtétele után lepecsételte az állítólagos fogorvosi rendelőt és megkezdte az előállított fogorvosur kihallgatását.

Szovjetországba csempeszték át egy jasi-i diákot, akit több évi szibériai kényszerszermunkára ítélték, onnan fiatal szerelmével Romániába visszaszökött, s itt elfogták a granicsárok

JASI. A jasi hadbíróság előtt rendkívül érdekes ügy vár tárgyalásra. Talán azt lehet mondani, hogy a hadbíróság még nem tárgyalta ilyen eseményekben gazdag ügyet. A vádlott egy Makarenko nevű jasi gimnázista, akit a következőkkel vádolnak:

Makarenko pár évvel ezelőtt abbahagyta a kényszerszermunkát, hogy neki Romániában nincs jövője s

elhatározta, hogy Oroszországba szökik.

Ezért összeköttetésbe lépett egy beszarábiai csempésszel, aki a fiatal diákot át is vitte a Dnyeszteren.

Eddig nem lehetett biztosan megállapítani, hogy a fiatal Makarenko a szovjetunió területén milyen ügybe keveredett bele, csak az bizonyos, hogy

a szovjet vészbíróság halálra ítélte.

Az ítéletet megfellebezte s

bebizonyította, hogy kiskorú és így sikerült, hogy a halálos ítéletét szibériai kényszerszermunkára átváltoztassák.

A fiatal diákot valóban el is szállították Szibériába, ahol aztán több, mint egy évig dolgozott az egyik szibériai olombányában.

Fogsága alatt Makarenko megismerkedett egy fiatal szibériai leánnyal, Valentina Ruscecnkoyal, akibe halálisan szerelmes lett.

A fiatal leány minden lehetőt elkövetett, hogy szerelmese kegyelmet kapjon, azonban ez nem sikerült neki. Ekkor

elhatározták, hogy elszöknek mind a ketten, amit meg is tettek.

Öt éven keresztül bujkáltak a nagy orosz birodalom területén, amíg végül is sikerült elérniük a Dnyesztert. Átjöttek Romániába, ahol aztán a granicsárok lefogták.

És így ma a hadbíróság előtt állnak. Ebben a regényesen hangzó érdekes ügyben Jasinak négy leg-híresebb ügyvédje, közöttük az ügyvédi kamara dékánja is jelentkeztet védőnek.

Basszából késszurással megölte vezérigazgatóját a volt postatisztvielő

SZÓFIA. A bolgár fővárosban vakmerő merénylet történt. Egy volt postatisztviselő beosont Ivanov postavezérigazgató irodájába és a vezérigazgatót egyetlen késszurással megölte. A merénylet hosszából történt amiatt, hogy a merénylő tisztviselő elbocsátását Ivanov követelte. A jelentés nem emlékezik meg arról, hogy a merénylőt sikerült-e elfogni, vagy pedig elmenekült.

Tekézősport

Tekéző sport. A brassói két szövetségi csapat propaganda mérkőzést (reváns) rendezett az Unirea és Viforul egyesített csapatok 20-20 játékosával, 9 menetben 27 dobás. Ezen kettős játékban Bolya—Vig barát iker csapatok 761-558 arányban nyerték meg a mérkőzést. — Cluj: Bástya—Gloria játékos, 132:123. — eigazolást nyertek: Simonka Sándor. (Sport) Cluj 1347. Ludwig János (FTC) Cluj 1348. Muntean Laurentiu (Napoca) Cluj 1349. számok alatt. — Danes István, a brassói új pályának felavatása a napokban fog megtörténni. — A szamosfalvi Feor-dean-pályán a Somesani csapata is rendezett segélyakciót és az az külön 330 lej folyt be, amit azonnal ki is osztottak. — A Hercules Amateur revánsmérkőzés betegség miatt elmaradt.

— Hamvazó szerda. Ma van a kijózanodás napja. Vége a bálnak, lehullanak a tarka álarcok, a munkanélküli Bajazzo hazamegy sirni — a jövőre kell gondolnunk. A hótakaró alatt már duzzadnak a csirák és rügyekről álmodozik a hideg szélben a zörgő faág. Ma, hamvazó szerdán kezdődik a reális élet a munka, míg egyszer csak ránk köszönt az új élet feltámadását hozó husvét harangszó.

Az első millió nyereményt a

KERESKEDELMI HITELINTÉZET R. T. CLUJ

sorsjegye nyerte a folyó huzásnál, mely március 16-ig tart. Sorsjegyek még kaphatók a főelárusítónál Cluj, Piața Unirii 20. Ne mulassza el az alkalmat, mert a Kereskedelmi Hitelintézetnél vásárolt sorsjeggyel 10,000,000 lejt is nyerhet.

HIREK

Naptár Március 2. Csütörtök. Róm. kath. Simpliciós. Prot. Mittf. Sim. Görög. Teodor. Ep. Izr. Rocsh-Chod 5.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Calea Regele Ferdinand (volt Ferenc József-ut 64-66., balra.

Jó estét!

PANIK AMERIKÁBAN.

— Hallotta? Óriási bankpánik tört ki Amerikában.

— Ugy látszik, az influenza után ezt a betegséget is megkapták az amerikaiak.

KONZORCIUM.

— A vidéki szintársulatok konzorciuma alakulnak. Mi az a konzorcium?

— Amikor a szinészek felosztják maguk között a deficitet.

LITTKÉNÉ BUNE.

— Olvasta? Felmentették Budapesten Littkénét, a Ruttkay százados gyilkossági ügyében. Legfeljebb tiltott fegyvertartásért ítélik meg felette.

— Nem értem, hogyan menthették fel, ha ő tartotta a fegyvert?

A BORTONBEN.

— Hát magát mi hozta a börtönbe? Hiszen már túl lehet a hatvanon is.

— Ifjúkori tapasztalatlanság, gondnok ur.

— Ifjúkori tapasztalatlanság? A maga korában?

— Dehogy! A védőm korában.

Inspekciós gyógyszerárak.

Dr. Kohn, Piata Unirii (Főter), Somlea, Cal. Regele Ferdinand (Ferenc József-ut), Cseresznyés, Cal. Marsal Foch (Kossuth Lajos-ut).

— Időjárásjelentés. A budapesti meteorológiai intézet időjárásjelentése szerint: erősebb évieli lehűlés, reggelre még hideg, délnyugaton felhőzödések, esetleg csapadék.

— Nem veszik vissza a bukaresti vasúti műhelybe a sztrájkban részt vett munkásokat. A bukaresti vasúti műhely, amely a sztrájkmozgalmak miatt egyideig nem működött, holnap, március 2-án újra megkezdte a munkát. A munkások közül csak azokat veszik vissza, akik nem vettek részt a lezajlott véres sztrájkban.

— Állami támogatást követelt a városok bukaresti kongresszusa. Tegnap este befejeződött a városok bukaresti kongresszusa. A kongresszus határozati javaslatot fogadott el, amit a kormány elé terjesztene. A javaslat felöleli azokat a sérelmeket és nehézségeket, amelyeket az állami támogatás hiánya okoz a városok ügyvitelében.

— Módosítják az osztálysorsjártékot. Madgearu pénzügyminiszter megegyezett D. R. Ioanitescuval az osztálysorsjárték és az egészségügyi alap újjászervezéséről is, amelyeknek évente 100-100 milliót kell produkálniuk. Elhatározták, hogy D. R. Ioanitescu törvényjavaslatát készíti az osztálysorsjárték módosításáról.

— Dr. Feder bőrgyógyász Kolozsvárra hazaérkezett és rendelőseit újból megkezdte Calea Regele Ferdinand 70. szám alatt.

— Szobrot kap Apponyi. A magyar országház előtt állítják fel Apponyi bronzszobrát. Apponyi Albert gróf szobrának felállítására a magyar fővárosban mozgalom indult. Álló bronzszobrot terveznek, amelyet a parlament környékén helyeznének el. A Kossuth-szoborral szemben, a Kossuth Lajos-tér másik oldalán, II. Rákóczi Ferenc lovasszobra fog állni, az Apponyi-szobrot tehát közvetlenül a parlament képviselőházi frontja előtt elterülő gyeptéren közepén fogják elhelyezni.

— Az árvíz sújtotta vidékek gazdái nem tudnak eleget tenni a konverziós törvény követelményeinek. A konverziós törvény rendelkezései szerint azok a gazdák, akik április 26-ig nem tesznek eleget kamattizetési kötelezettségüknek, a konverziós törvény által részükre biztosított jelentékeny kedvezményeket. Az árvíz sújtotta vidékek gazdái teljességgel képtelenek még a kamatok fizetésére is és így az a lehetetlen helyzet áll be, hogy az elemi csapást kétszeres súllyal fogják megérezni, ha a kormány idejében megfelelő intézkedéssel nem siet segítségükre. A kormány előreláthatólag április 26-a előtti új törvénnyel fogja a kérdést megoldani, mert nemcsak az elemi csapások által sújtott vidékek gazdái nem tudnak eleget tenni kamattizetési kötelezettségüknek, hanem más vidékekről is hasonló panaszok érkeznek. Az új törvény nemcsak a falusi, hanem a városi adósságot is rendezni fogja.

— Irástudatlannak mondotta magát, hogy ne kelljen váltót aláírnia egy amerikai állam cowboyból lett kormányzója. Amerikában ugyan nem csoda, hogy alulról felemelkedve szédületes karriert fut be az ember. Az utóbbi időben Tom Berryt, Dél-Dakota állam kormányzójává nevezték ki. Tom Berry cowboy volt és mint ilyen, már többször választották meg képviselőnek és ennek koronájaképpen most kormányzónak nevezték ki. A választási harcok alatt, amelyeket a volt cowboy lóháton boncolított le, egy republikánus ellenpárti, Tom Berryről azt harszta, hogy teljesen irástudatlan és így nem lehet alkalmas arra, hogy egy államot kormányozzon. Tom Berry, aki máskülönben nagyon hasonlít Mills Rogershez, az Egyesült Államok legkedvesebb komikusához és ő maga is eredeti humorral van megáldva, így adott világos magyarázatot a róla elterjesztett hírről: „Az az ember, aki elharszta, hogy irástudatlan vagyok, annak tökéletesen igaz van, mert a múlt napokban nálam járt és kért, hogy írjam alá a váltóját, én azonban nem igen bíztam benne és úgy menekültem meg tőle, hogy azt mondtam, nem tudok írni.”

Férfikalapot tisztít, fest, formál és vasal
FEHÉR,
szépen és olcsón
Str. Memorandului 21.
(Cercul Militare)

— Irástudatlannak mondotta magát, hogy ne kelljen váltót aláírnia egy amerikai állam cowboyból lett kormányzója. Amerikában ugyan nem csoda, hogy alulról felemelkedve szédületes karriert fut be az ember. Az utóbbi időben Tom Berryt, Dél-Dakota állam kormányzójává nevezték ki. Tom Berry cowboy volt és mint ilyen, már többször választották meg képviselőnek és ennek koronájaképpen most kormányzónak nevezték ki. A választási harcok alatt, amelyeket a volt cowboy lóháton boncolított le, egy republikánus ellenpárti, Tom Berryről azt harszta, hogy teljesen irástudatlan és így nem lehet alkalmas arra, hogy egy államot kormányozzon. Tom Berry, aki máskülönben nagyon hasonlít Mills Rogershez, az Egyesült Államok legkedvesebb komikusához és ő maga is eredeti humorral van megáldva, így adott világos magyarázatot a róla elterjesztett hírről: „Az az ember, aki elharszta, hogy irástudatlan vagyok, annak tökéletesen igaz van, mert a múlt napokban nálam járt és kért, hogy írjam alá a váltóját, én azonban nem igen bíztam benne és úgy menekültem meg tőle, hogy azt mondtam, nem tudok írni.”

— Ezer dollárt ér egy emberélet. 1914 május 30-án szerterőpült a szörnyű hír a világon, az éter hullámain keresztül zengett: elsüllyedt a Canadian Pacific egyik hatalmas óceánjárója. A katasztrófa híre eljutott egy kis arad megyei faluba és kétségbeesetten várták az újabb értesítést. Kanadában dolgozott éveken keresztül a Mikulicza-család egyetlen gyermeke, Mikulicza György, aki azt írta legutóbbi levelében, hogy már megváltotta hajójegyét az egyik legszebb óceánjáróra: az „Smpress of Irlandra”. Zsebemben ezer dollárom van — írta a fiatalember, — amivel ott-hon új életet kezdek. És Nádaszon imádkozva vártak valakire, aki azonban nem jött. Azután kitört a háború. Újabb események, újabb katasztrófák seprtek végig a világot és Mikuliczának nem tudtak összeköttetést kapni a kanadai hatóságokkal, hogy eltűnt fiuk sorsa iránt érdeklődjének. A háború befejezése után megkezdtek a kutatást. Az angol tengerészeti minisztérium kiállította vastag pergament papíron, hogy az elsüllyedt hajó naplója szerint Mikulicza György, aki a „tengerbe fullt”, a hajó megindították az aradi bíróságnál a holtanyilvántárási eljárást majd kártérítési pert indítottak a Canadian Pacific Line ellen, elsősorban azért az ezer dollárért, amelyet tengerbe fulladt gyermekük magával hozott, azonkívül pedig kártérítést. Az öreg házaspár most reménykedik. Reméli, hogy legalább megmaradt napjait kényelemben éli a hajótársaság jóvoltából.

Aranyat és mindennemű ékszer tárgyat legmagasabb árakon vesz **Orlow** ékszerüzlet, Főpostával szemben.

— Visszaeső tolvaj cigányok a bíróságra előtt. Visszaeső bűnös cigánylegények beérkeztek a bíróságra tegnap a nagyváradi törvényszék. A cigányok eleinte tagadtak, de amikor az egyik vallani kezdett, akkor siettek túltenni egymáson és gyorsan bevallották a terhükre rótt bűncselekményeket.

— Igaz-e, hogy 18 kiló szelonnát lopott Biró Jánostól? — Kérde a bíróságra az egyik vádlottól.

— Megkövetem elnök ur és tisztelt törvényszék, nem volt az 18 kiló — feleli a vádlott.

— Hát hogy került éjnek idején Biró János lakásába?

— Bizonyisten nem tudom, csak egyszerre ott találtam magamat.

A törvényszék rövid tanácskozás után a vádlottakat 2-2 évi börtönnel ítélte.

CZINK
vegytisztító és kelmefestő intézetének titka, hogy bármilyen színre a leg-tökéletesebben
FEST,
ugyhogy az átfestésnek semmi nyoma sincs és az átfestés sem a testet, sem a fehérneműt, nem piszkítja. És ahogy **CZINK**
TISZTÍT
azzal versenyezhet a leg-híresebb németországi vegytisztítókkal.

— Szétronsolta a medve egy diák karját. Hochenau németországi kis városban egy vándorcirkusz vendégszerepelt. A cirkusz állatsegretét szerdán diákok látogatták meg és egy 13 esztendőes kis diák benyúlt a barnamedve kezébe. A medve a diák bartáságos közeledését ellenséges cselekedetnek nézte és rátámadt a kisdíákra, akiknek karját teljesen szétronsolta. A szerencsétlen gyermeket súlyos sérülésekkel szállították kórházba.

— Letartóztatták esküvő előtt a vőlegényt. Klostter József nagykanizsai lakos Réce Margittal tegnap akarták megpecsételni szerelmüket az anyakönyvvezető előtt. Az esküvőre százakra rugó tömeg gyűlt össze a község háza előtt, ahová a násznéptől kísérve ünneplésen kipirulva vonult be a szerelmes mátkapár. Kint várt a tömeg, de a szerelmes pár égvre készt. Végre megjelent a menyasszony — evdül, kisírt szemekkel. Az történt, hogy a városháza folyosóján elfogatási parancsra két csendőr várta a vőlegényt és „lekapcsolta” a menyasszony oldaláról a meglepett fiatalembert. Klostter Józsefet már fél év óta keresi valamilyen bűncselekmény miatt a rendőrség.

— Kétszeres rablógyilkosság egy temesmegyei községben. Tegnap éjszaka borzalmas kétfős rablógyilkosság történt a komárommegyei Tata községben. Itt élt hosszú évek óta a falu szélén levő házban özvegy Nagy Sándorné leányával, Erzsébettel. Az özvegy és leánya rendszerint már hajnalban felkeltek és munkára mentek. Tegnap este a szomszédoknak, hogy nem adnak életjelt magukról. Benyitottak a házba. Az özvegy és leánya hatalmas vértócsában, összeszukkált testtel feküdt a szoba padlóján. Az asszony még élt. A leány halott volt. A lakás szekréneit a tettesek felforgatták és ebből következtetnek arra, hogy rablógyilkosság történt. A csendőrség nyomában megindította a nyomozást, de a tetteseknek egelőre semmi nyomuk nincs.

— Aranykincset lelt egy lengyel földbirtokos. Vilna környékén egy földbirtokost képkocsivezetője arról értesített, hogy a háború alatt az orosz csapatok nagymennyiségű aranyat ástak el kertjében. A földbirtokos ásatásokat végeztetett, amelynek eredményeképpen 1350 ezer orosz aranyrubel került felszínre. Minthogy a pénzügyi hatóságok a teljes összeget a kincstár számára követelték, a földbirtokos az aranyakat újra elásta és nem hajlandó elárulni, hogy hova. A tárgyalások folyamatban vannak most a pénzügyi hatóságok és a földbirtokos között, aki az arany mennyiség felét követeli.

— Kétfélmillió dollár a kutvának. Saint Louisban a napokban meghalt egy gazdag kereskedő. Végrendeletéből kitűnt, hogy kétfélmillió dollárt érő vagyonát a város gazdátlan kutyái javára hagyta. Ugy intézkedett, hogy halála után a várostól bizonyos távolságban parkot létesítsenek, amelyben az állatok legnagyobb szabadságban mozoghassanak. A város lakossága örül annak, hogy ilyen módon meg szabadul a gazdátlan kutyáktól, de igen sokan úgy vélekednek, hogy egy kórházalapítás jobb cselekedet volna ma, amikor oly nagy a betegségben szenvedő emberek nyomorúsága.

Dagad a pesti olajpanama

BUDAPEST. Az olajpanama ügyében ma délelőtt a vizsgálóbíró kihallgatta Saigó Imre MÁV vezérigazgatót, Komlós József munkavezetőt, valamint két segédmunkást, akik előtt kihallgatásuk után kihirdették az előzetes letartóztatási végzést.

Negyvenkétmillió lakosa van Olaszországnak

RÓMA. Az olasz népszámlálás január 21-iki lezárása alkalmával kiderült, hogy Olaszország összlakossága 42,370.000 lélekszámmal emelkedett fel. A vezetők helyen Róma áll 1,048.583 lakossággal, utána következik Milánó, 1,013.344 lélekszámmal, Nápolyban 583.975, Genua és Turin 600.000 lakossal külön-külön, Palermo és Florenz 200.000 lakossal külön-külön. Ez az első eset, amikor Milánó városának lélekszáma egymillión felett emelkedik.

Ahogy a cigánylegény lovat vásárol

CLUJ-KOLOZSVÁR. Furfangos cigánylegény állott ma a törvényszék harmadik szekciója előtt. Réz műves Viktor cigánylegény Bács községben Gergely Jánostól vett egy lovat 4 ezer lejért. Amire adott 500 lej előleget azzal a kikötéssel, hogy a többi 3500 lejt részletben ki fogja fizetni. Ezek után a lovat megkapta és rövid idő alatt már is a fizetéseket megtagadta azzal a kifogással, hogy a ló megdöglött és így nem fizet többet. Gergely erre kijelentette, hogy elengedi felét a ló árának, ha orvosi bizonyítvánnyal bebizonyítja, hogy a ló megdöglött és a ló bőrét bemutatja. A cigánylegény sem orvosi bizonyítványt, sem a ló bőrét nem tudta felmutatni. Ellenben a csend őrség megtalálta a ló bőrét, de benne volt a ló is — élve, mert a cigány eladta a gazdának. A bíróság bizonyítékok hiányában felmentette a furfangos cigánylegényt.

Égést, moly, rágás, vagy bármilyen szakszaktól, művésziesen beállított, vagyis elűnt. **HIRSCH** férfiszabó. Cluj-Kolozsvár, Calea Victoriei No. 15.

— Mennyi dohányt füstölt el Európa? Most kerültek nyilvánosságra a világ dohánytermelésének 1931. évi adatai. Ezek szerint Európa és a világ részeként dohánytermése 1931-ben és 1925—29 évek átlagában 23,313.750 métermázs volt. Románia 1925—29 években csak 193 métermázs dohányt tudott termelni. Ez a termelés azonban fokozódott, mert már az 1931. évben 240 ezer métermázsra emelkedett a termelés. Tehát Románia dohánytermelése 50 ezer métermázsával emelkedett.

Biztosítsa pénzét!

Eladó olcsón, ötlakásos külvárosi ház. Jó karban. Viz, villany.

Cím a hirdetésben. Ugyanők kizárva

Prima tőke elhelyezés!

Szörnyű pusztítást végez Kolozsváron a tüdővész

CLUJ-KOLOZSVÁR. Kolozsvár város főorvosi hivatala most tette közzé jelentését a város 1919—1932. évi egészségügyi helyzetéről. A főorvosi jelentés megállapítja, hogy Kolozsvár egészségügyi állapota lényegesen javult, annak ellenére, hogy a járványos betegségekben — különösen a tuberkulózisban — a halandóság emelkedett. **MINDEN TIZEDIK EMBER TÜDŐBAJOS KOLOZSVÁRON**

A főorvosi jelentés elsősorban a tüdőbaj hallatlan elterjedésére hívja fel a közfigyelmet. A jelentésből kitűnik, hogy Kolozsvár lakosságának tíz százaléka, tehát minden tizedik ember tuberkulózisos. A tuberkulózis széleskörű elterjedésének legfőbb okozója az általános nyomor. A hiányos, elégtelen táplálkozás, egészségtelen környezet és mértéktelenség legjobb vámszedői a tuberkulózisnak. Az orvostudomány mai állása szerint ma már sikeresen lehet kezelni ezt az úgynevezett népbetegséget, amely leginkább a szegény néposztály körében szedi áldozatait. A nyomor

azonban szinte elképzelhetetlen arányú az egész világon s orvosra, gyógyszerre nem telik. A gyilkos kór pedig közben rohamosan terjed s szedi könyörtelenül áldozatait.

Az általános gazdasági leszegényedésben elsősorban a hatóságokra hárul az a feladat, hogy a tuberkulózis ellen intézményesen küzdjenek. Ezt a célt szolgálta dr. Deleu polgármester ingyenes tejakciója, amelyet az elmúlt hetekben vezettek be a város elemi iskoláiban. Öt gyermek kap naponta egy liter tejet, nyolc gyermek egy kiló kenyeret, amely bőséges eledeliül szolgál a fejlődő gyermekeknek és sikeresen verik vissza a baktériumok támadásait.

MÁRCIUS—ÁPRILISBEN PUSZTÍT A TÜDŐBAJ

A főorvos kimutatása szerint a város területén 1919-ben 169-en haltak meg tüdőbajban, 1920-ban 192, 1921-ben 134, 1922-ben 184, 1923-ban 198, 1924-ben 148, 1925-ben 151, 1926-ban 178, 1927-ben 164, 1928-ban 143, 1929-ben 182, 1930-ban 171 és 1931-ben 147 em-

ber pusztult el tuberkulózisban. A tüdőbajosok kritikák hónapja március—áprilisban van, amikor a legtöbb halálozás fordul elő.

CSÖKKENŐ TENDENCIÁT MUTATNAK A TÖBBI JÁRVÁNYOS BETEGSÉGEK

Érdekes megfigyelni, hogy amíg a tuberkulózis rendületlenül szedi áldozatait, addig a többi járványos betegségek fokozatosan enyhülnek. Az utóbbi években a skarlát, diftéria, tifusz, vérhas és náthajárványok lényegesen csökkentek. Ugyanígy arányban csökkentek a halálozások is. Ez annak tudható be, hogy nemcsak a hatóságok és intézetek, de a magánosok is több sikerrel veszik fel a küzdelmet ezekkel a betegségekkel szemben. Annál inkább terjed a vérbaj, amelynek megfékezésére a hatóságok ingyenes orvosi ambulanciákat állítottak fel. A vérbaj terjedéséhez nagyban hozzájárul a prostitúció, amely annak ellenére, hogy törvény gondoskodik annak ütéséről, veszedelmes mértékben elterjedt.

Három férjét ölte meg egy bestiális asszony

BERLIN. A hirschbergi rendőrség borzalmas tömeggyilkossági ügyben nyomoz. Az ügy gyanúsítottja egy Altmanné nevű 57 éves özvegy asszony, aki állítólag megmérgezte három férjét és hat albérlőjét. Altmanné mindig beteges öregemberekhez ment feleségül és lakásának helyiségeit is mindig csak ilyen embereknek adta bérbe. Mind a három férje rövid házasság után meghalt. Az utolsó férj négy évvel ezelőtt halt meg és akkor tért át Altmanné arra, hogy lakásának egyes helyiségeit albérlőbe adja ki. Egy szerre csak egy albérlője volt mindig, valamennyien idősebb emberek, az asszonynak, mint a rendőrség most megállapította, valamilyen nyílvél viszonya volt. Mindezek az albérlők hirtelen haltak meg. Holmijukat, kis vagyonkájukat az asszony vette magához azzal az in-

dokolással, hogy a barátnőjük volt és ráhagyták tulajdonukat.

Legutóbb egy hadirokkant lakott nála és ez is hirtelen meghalt. A hirschbergi rendőrség névtelen leveleket kapott, amelyek felhívták figyelmét arra, hogy eddig még minden férfi hirtelen halt meg, aki nek Altmannéval doiga volt. A rendőrség a névtelen levél alapján exhumálta a halottat, megvizsgáltatta és a vizsgálat megdöbbentő eredménnyel járt: valamennyi halott testrészeiben mérge volt. Azon a napon, amikor az exhumálás történt, Altmanné öngyilkossági kísérletet követett el, megmérgezte magát. Megmentették és megállapították, hogy ugyanazzal a méreggel akarta magát megölni, mint amit lakóinak a belső részeiben találtak. Az asszonyt letartóztatták.

Leleplezik Katz Márton és társai a csütörtöki főtárgyaláson a bélyeghamisításba való beugratásuk történetét

CLUJ-KOLOZSVÁR. A kolozsvári bélyeghamisítási-ügy aktái végre abba a stádiumba jutottak, hogy az ügyben a törvényszék IV. szekciója

március 2-ára, csütörtök délelőttre kitűzte a főtárgyalást, amelyet úgy a vád, mint a védelem képviselői érdeklődéssel várnak. Hírek szerint a bélyeghamisítási ügy tulajdonképpen leleplezése a törvényszék tárgyalótermében fog történni,

amikor is a vádlottak bizonyítékokat produkálnak arra, hogyan ugrottak be Stern Albert ügynök és

Fischer Albert szamosújvári butorgyáros révén az egész hírhedt hamisításba.

Katz Márton nyomdatulajdonos a bélyeghamisításba

Stern Albert ugratta be, aki azt mondotta, hogy összeköttetései révén meg tudja szerezni az államnak való bélyegszállítást,

de ehhez szükséges, hogy tökéletes bélyegeket állítsanak elő.

Katz abban a reményben, hogy valóban állami szállításhoz van szó, belement az üzletbe s haj

landónak mutatkozott gépeket is beszerezni, hogy azzal tökéletes bélyegeket állíthasson elő. Katz megnyugtatta sára Stern Albert

szerzett egy írást a minisztérium pecsétjével ellátva, amelyben feljogosították Katzt és Bagát a bélyeggyártásra.

Azután vette kezdetét Penes inspektor szerepe, aki

pénzzel érkezett Kolozsvárra és sürgette a bélyegeket.

Stern ekkor elárulta, hogy Penes inspektor jutalékot kap az államtól.

Katz ekkor gyanút fogott és úgy határozott, hogy

a bélyegeket nem adja ki, hanem leviszi azokat Bukarestbe, ahol személyesen akar meggyőződni, hogy mi van a bélyegrendelések mögött.

Amikor az agentprovokátorok erről a lépésről értesültek,

megrendezték a letartóztatást, nehogy Katz és társai eljuthassanak Bukarestbe.

s esetleg fordítva süljön el a do, amely esetben nemcsak a leleplezéssel járó nagyszámú jutaléktól esnek el, hanem személyes szabadságuk is kockán forog.

A csütörtöki tárgyaláson a vádlottak

ezeket a tényeket bizonyították, akárják alátámasztani

és éppen ezért valamennyien reménykedve várnak a kitűzött főtárgyalás elé.

— Milyen egy kultur pedagógus? Jacob Haerberle sváb tanító 50 éves pedagógiai működéséről pontos statisztikát készített. Ez alatt az idő alatt 911.527 botutest, 124.010 virgácsutest, 20.999 körmöst, 10230 pofont és 1.150.000 barackot adott le.

— Halálraítelt kakas. 1474-ben a bázei esküdtsek halálraítelt egy kakast, mert „tojást tojt”.